

Veličanstveni
IRAN
drugačije iskustvo

Kulturni centar Ambasade
Islamske Republike Iran
u Bosni i Hercegovini

www.visitiran.ir

VELIČANSTVENA ODREĐIŠTA

Od gradova
do sela

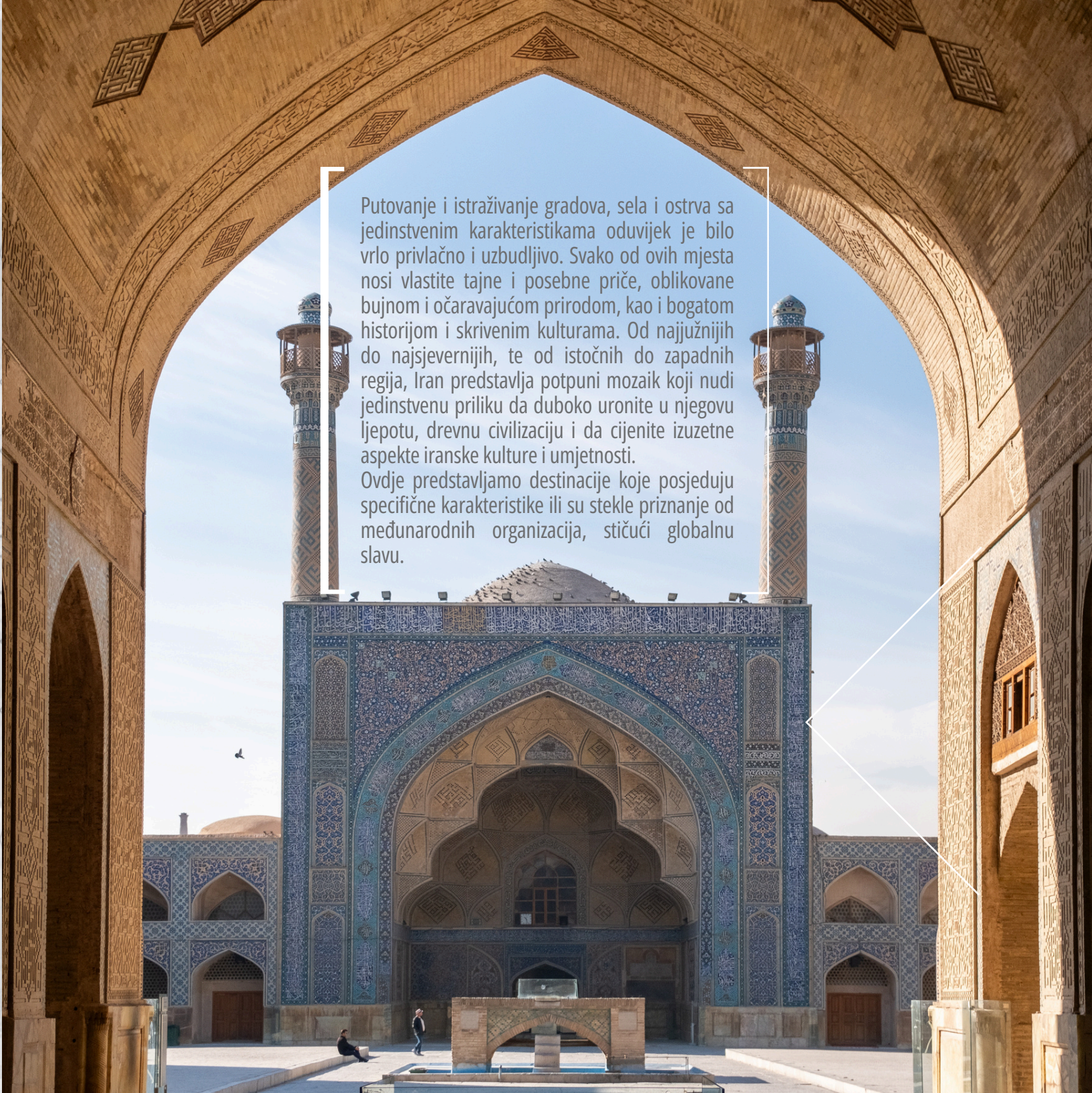

Kulturni centar Ambasade
Islamske Republike Iran
u Bosni i Hercegovini

www.visitiran.ir

Putovanje i istraživanje gradova, sela i ostrva sa jedinstvenim karakteristikama oduvijek je bilo vrlo privlačno i uzbudljivo. Svako od ovih mjesta nosi vlastite tajne i posebne priče, oblikovane bujnom i očaravajućom prirodom, kao i bogatom historijom i skrivenim kulturama. Od najjužnijih do najsjevernijih, te od istočnih do zapadnih regija, Iran predstavlja potpuni mozaik koji nudi jedinstvenu priliku da duboko uronite u njegovu ljepotu, drevnu civilizaciju i da cijenate izuzetne aspekte iranske kulture i umjetnosti. Ovdje predstavljamo destinacije koje posjeduju specifične karakteristike ili su stekle priznanje od međunarodnih organizacija, stičući globalnu slavu.

1

ISFAHAN

Svjetski grad rukotvorina

Isfahan je istaknuti centar turizma i rukotvorina u Iranu. S pouzdanjem se može reći da ne postoji grad poput Isfahana nigdje na svijetu, gdje se sve kulturne, umjetničke i historijske atrakcije spajaju na jednom mjestu. Isfahan predstavlja umjetnički izraz raznovrsnosti i veličanstvenosti iranskih jedinstvenih rukotvorina, prikazujući njihovu ljepotu i trajnost. Njegove specifične boje i mirisi ostavljaju dubok utisak na posjetioce, pozivajući sve da krenu na duhovno putovanje koje nadmašuje vrijeme i prostor.

Dok posjećujete Trg Naghsh-e Jahan, imat ćete izuzetnu priliku da svjedočite umjetničkom senzibilitetu isfahanskih majstora u brojnim rukotvorinama koje sadrže očaravajuće boje i zapanjujuće dizajne, dodatno vas oduševljavajući svojim čudima. Isfahan je također prepoznat kao prvi Kreativni grad rukotvorina i narodnih umjetnosti u Iranu od strane UNESCO-a. Raznovrsnost isfahanske umjetnosti i rukotvorina, sa svojom jedinstvenom paletom proizvoda, predstavlja predivnu fuziju svega što se može zamisliti - kreacije koje donose svjetlost i vitalnost života, stabilnost i mir prolaznicima.

Širaz, poznat kao kolijevka perzijske poezije i književnosti, predstavlja vitalno središte kulturnog i umjetničkog turizma u Iranu, globalno slavljenog zbog raznolikog niza jedinstvenih rukotvorina. Kada u Širazu kupite srebrni predmet s pečatom autentičnosti, možete biti sigurni u njegov visok sadržaj srebra. Khatamkari u Širazu još je jedan oblik umjetnosti u kojem majstori izrađuju inovativne uzorke stvarajući simetriju u zamršnim geometrijskim oblicima i igrajući se s trokutima, što rezultira izvrsnim komadima. Ručno tkani tepisi Qashqai odražavaju kreativnost njihovih tkalaca, budući da svaki tkalac, izvlačeći iz vlastite mašte, izrađuje jedinstvene i apstraktne dizajne na ćilimima.

2 ŠIRAZ

Svjetski grad rukotvorina

3 Tabriz Svjetski grad tepiha

Malo je onih koji nisu upoznati sa slavom i reputacijom tepiha iz Tabriza; njihovim prelijepim dizajnima i složenim tkanjem osvojili su brojne ljubitelje u Iranu i širom svijeta. Među različitim rukotvorinama Tabriza, ručno tkani tekstili zauzimaju posebno mjesto, zbog čega je Tabriz upisan kao Svjetski grad rukotvorina. Tkači tepiha iz Tabriza koriste drugačiju vrstu čvora od perzijskog čvora. Ovi tepisi se ne ostavljaju da propadaju u skladištima niti su izloženi zanemarivanju.

4 ZANDŽAN Svjetski grad filigrana

Među nevjerovatnom raznovrsnošću rukotvorina Zandžana, filigransko umijeće steklo je međunarodno priznanje zbog svoje jedinstvenosti. Promatrajući umjetnost filigrana u Zandžanu, ne možete a da se ne divite strpljenju i umjetničkoj posvećenosti potrebnoj za sate oblikovanja delikatnih niti i traka od zlata, srebra i bakra, koristeći vještinu majstora za stvaranje različitih islamskih uzoraka i tradicionalnog dizajna u različitim oblicima, što rezultira remek-djelima poput svjećnjaka, vaza, kompleta za čaj, tanjira za čokoladu, okvira za slike i različitog nakita.

5

SIRDŽAN

Svjetski grad ćilima

Na vašem putovanju kroz Iran, Sirdžan je destinacija za one koje zanima drevna historija i kultura ove zemlje. Selo Daristan u Sirdžanu je mjesto gdje većina žena tka vrstu ćilima poznatu kao "Shirki Pich", koja je stekla globalno priznanje zbog svojih jedinstvenih karakteristika.

Tok nesvjesnih misli u umovima tkalaca potiče uzorke, kompozicije i jedinstvene boje u svakom proizvodu, koji su nepovratni i reflektiraju umjetničke misli i osjećaje o okolnom okruženju.

Ovo su samo neki od veličanstvenih gradova i regija u Iranu, bogatih kulturom i umjetnošću, svaki s vlastitim rukotvorinama koje su ostavile trajan trag u svijetu.

6

MESHED

Svjetski grad dragulja

Ako tražite dragocjene kamenčiće i predivan nakit, ne tražite dalje od grada Mešheda, poznatog kao Svjetski grad dragulja. On je glavni centar za otkrivanje mnogih dragocjenih kamenčića Irana. Većina zlatara u Mešhedu impresionira vas svojom raznovrsnom i živopisnom selekcijom dragulja. Unutar užurbanih tržišta Mešheda naići ćete na obilje ahat kamenčića ukrašenih vjerskim natpisima, koji služe kao cijenjeni pokloni duhovne vrijednosti za one koji ih nose.

Mešhed je značajna destinacija za hodočaće, a običaj je da putnici nose dragulje poput ahata i tirkiza, zajedno sa ukrasima vjerskog značaja poput tespiha i prstenova, kao vrijedne suvenire.

7

MEJBOD

Svjetski grad
Zilou-a

Zilou, koji izrađuju vješti majstori iz Mejboda, obično ima oblik okruglog, izuzetno izdržljivog tepiha napravljenog od pamučnih vlakana. Zbog svoje izdržljivosti, zilou je često omiljen za hlađenje tokom vrućih ljeta.

Izuzetna karakteristika ziloua je sposobnost tkanja potpuno jedinstvenog dizajna na obje strane tepiha. Mejbod s ponosom nosi naziv Svjetskog grada ziloua, a posjeta historijskom muzeju zilou u Mejbodu pruža odličnu priliku da se vidi neki od najstarijih i najljepših zilou tepiha.

8

ABADEH

Svjetski grad
drvorezbarije

U gradu Abadeh, majstori vješto režu složene dizajne u tvrdo drvo koristeći osnovne alate, slijedeći duboko tradicionalni i stručni pristup. Ova jedinstvena umjetnost dovela je do toga da je grad upisan kao Svjetski grad rezbarije u drvetu od strane Svjetskog savjeta za rukotvorine. Abadeh nudi priliku da se svjedoči najboljim primjerima rezbarije u drvetu koji ukrašavaju kutije za nakit, skulpture, štapove i namještaj. Rezbarene drvene kašike iz Abadeha također su popularan izbor za putnike koji traže suvenire.

9

MARIVAN

Svjetski grad Klash
obuće

Da biste u potpunosti cijenili posebnost klaś obuće, posjeta Marivanu je obavezna, gdje možete isprobati ova izuzetna obućarska djela. Klaś obuća, izrađena u planinskim predjelima visokih područja, opstala je uz vrijedne ljude koji je prave. Ono što klaś obuću izdvaja od drugih je identičan dizajn lijeve i desne strane, u kombinaciji s korištenjem prirodnih vlakana, što osigurava dugovječnost i antibakterijska svojstva. Priznanje Marivan-a kao Svjetskog grada rukotvorina pripisuje se proizvodnji klaś obuće i obilju vještih majstora, što je donijelo međunarodno priznanje.

10

LALDŽIN

Svjetski grad keramike

Iako mali po veličini, Laldžin zadivljuje turiste bogatstvom keramike i izuzetnim majstorima. U ovom gradu, umjetnost keramike ne samo da opstaje u eri tehnologije, već cvjeta i nadmašuje sva očekivanja. Ulice i uličice Laldžina ispunjene su radionicama keramike koje prikazuju očaravajuća umjetnička djela. Čak i kratak pogled na radove koji se ovdje proizvode dovoljno je da izrazi vaše divljenje i poštovanje prema majstorima i njihovom zanatu.

11

MALAJER

Svjetski grad drvorezbarije

U ovom historijskom gradu, vješti umjetnici stvaraju izuzetne i visokokvalitetne komade namještaja koristeći svoje genijalne tehnike i kreativne ideje, stičući globalnu prepoznatljivost.

Precizni potezi majstora udahnuju život komadima drveta, pričajući različite priče i dajući svakom komadu jedinstvenu suštinu, ukrašenu historijskim pričama i tradicionalnim uzorcima. Rezbareni namještaj Malajera postaje kulturna i umjetnička baština, prikazujući bogatu historiju grada i majstorski rad. Svako ko posjeti ovaj grad samo jednim brzim pogledom na proizvedena djela može izraziti svoju ljubav i poštovanje prema umjetnicima i njihovoj umjetnosti.

12

Dezful

Svjetski grad rukotvorina za spravljanje korpi (Kapu)

U Dezfulu, vješti tkачi iz Khuzestana prave prefinjeno tkanje slamnatih korpi poznate kao 'kapu' vješt看 umetanjem mladih stabljika palme s trskom koja se naziva Kertak . Ove kapu korpe nisu samo izdržljive, već se mogu pohvaliti i prelijepim bojama, što ih čini svestranim za razne svrhe u svakodnevnom životu. Pošto biljke Kertak nisu hrana ni za jednu životinju ni insekte i otporne su na štetočine, proizvodi od tkanja koje se od njih prave vrlo su izdržljivi i veoma traženi.

Uzorci na kapu obično su u obliku badema ili trokuta, inspirisani historijskom teksturom grada Dezfula i njegovim zgradama. Ovisno o veličini i obliku, kapu ima različite namjene, poput kutija za nakit, posuda za voće, poslužavnika, korpi za hljeb i mnogih drugih. Kao rezultat toga, kapu je u potpunosti izrađena od prirodnih materijala, a Dezful je glavni centar za tkanje kapu korpi.

13

KAŠAN

Svjetski grad rukotvorina za tradicionalno tkanje tekstila

Ako ste zainteresirani za tradicionalne tekstile, toplo se preporučuje posjeta Kašanu kako biste se izbliza upoznali s tradicionalnim tkanim proizvodima iz tekstilnih radionica. Ove radionice i dalje nude jedinstvene i neusporedive proizvode. Zapravo, Kašanski ručno tkani tekstili i njegove tradicionalne tehnike bojenja, vidljive u brokatima, prelijepom baršunu i umjetnosti Sher-Bafi, imaju svoje porijeklo u drevnoj i historijskoj kulturi ovog regiona.

Jedan od glavnih razloga za registraciju Kašana kao nacionalnog, a zatim i svjetskog grada tradicionalnog tkanja tekstila, jeste istraživanje Svilenih brda, gdje otkriveni artefakti upućuju na postojanje ranog tkanja u ovom regionu. Prema stranim istraživačima i vjerodostojnim dokumentima, tkanje tekstila u Kašanu dostiglo je svoj vrhunac tijekom seldžučkog perioda. Kao što svjedoči slava kašanske svile i zlata u 6. stoljeću, to je čak privuklo Marka Pola, venecijanskog putnika, u Kašan.

14

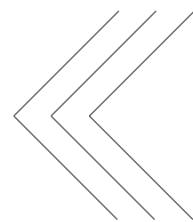
KHARASHAD

Svjetsko selo tradicionalnih
tekstila

Selo Kharšad u Južnom Horasanu oživljava drevnu umjetnost tradicionalne proizvodnje tekstila. Posmatranje ovog fascinantnog procesa je očaravajuće, jer transformiraju pamuk, svilu ili vunu u niti, zatim ih kuhaju i škrobe kako bi dobile na debljini. Koristeći tkalačke stanove, stvaraju peškire i razne delikatne proizvode. Ovi privlačni i lagani predmeti savršeni su suveniri koje možete ponijeti sa svog putovanja.

15

Qasemabad

Svjetsko selo tkanja Čador-Shab

Razgovarajući s ženama iz sela Qasemabad u Gilanu, često odjevenim u šarenu odjeću s naboranim suknjama, bit ćete očarani njihovom živopisnom maštom u dizajniranju i tkanju tkanine poznate kao "Čador-Shab". Ove žene prave Čador-Shab bez unaprijed definiranih uzoraka, crpeći inspiraciju iz prirode. Ova praktična tkanina koristi se za zavjese, pokrivače, stolnjake, pojaseve i mnoge druge predmete.

16 Kalpourgan Svjetsko selo keramike

Žene iz balučanskog sela Kalpourgan u provinciji Sistan i Balučestan privući će vašu pažnju svojim jedinstvenim stilom izrade keramike, koristeći potpuno tradicionalne i osnovne tehnike. Posjeta ovom selu slična je ulasku u živi muzej keramike. Za razliku od uobičajenih metoda izrade keramike, keramika iz Kalpourgana ukrašena je uzorcima koji se postižu trljanjem kamena "Titoak" po njoj, što rezultira crvenom keramikom s prepoznatljivim crnim dizajnom, čime se izdvaja od keramike u drugim iranskim regijama.

17

BANDAR ABBAS

Kreativni centar rukotvorina i autohtonih umjetnosti

Bandar Abbas je postao rezervat za vrijedne rukotvorine i autohtone umjetnosti. Ovaj grad nije samo industrijska luka, već i živahni centar za prikazivanje umjetnosti i ljepote u njihovim najsvjetlijim oblicima. Živahna prisutnost muškaraca u tradicionalnoj odjeći, žena koje šetaju ulicama i bazarima ukrašenim kožnim dodacima i šarenom odjećom, te praksa tradicionalnih rituala u gradu stvaraju fascinantan svijet. Od ceremonija žalosti do molitvenih rituala, od kovačkog zanata do pričanja priča, i od ukrašavanja kanom do bojenja, svi ovi elementi doprinose oblikovanju kulturnog identiteta Bandara Abbasa, čineći ga nezaobilaznom destinacijom za putnike.

18

SANANDADŽ

Kreativni glavni grad
muzike

Kurdski narod predstavlja jednu od drevnih etničkih grupa Irana. Provođenje vremena s njima brzo će vas uputiti u njihovu kulturu. Možda ćete čak biti pozvani da se pridružite u plesu "Halparke" dok oni pjevaju divne melodije. Prepoznavanje Sanandadža kao UNESCO-ovog Kreativnog grada muzike zasluga je raznolike palete tradicionalne, sufijske, epske i ratničke muzike. Poznati muzičari potekli su iz ovog regiona, odgajani u tim muzičkim okupljanjima.

19

Masouleh

Dok prelazite vijugave ceste kroz bujnu šumu, naići ćete na seoske kuće koje su smještene jedna uz drugu. To su terasaste kuće koje izgledaju kao da su se besprijekorno spojile sa planinama i šumama, obasjane blagim svjetlom i maglom. Mirisne arome iz pekara i poslastičarnica šire se kroz živahno naselje, a terase ukrašene drvenim ogradama i svijećnjacima mogu se pronaći svuda, pružajući vizualnu uživanciju. Masouleh se također ponosi živahnom tržnicom, što posjetu čini zaista vrijednom.

20 Abijane

Posjeta Abijane, poznatom i kao Viyuna, odmah otkriva njegov jedinstveni karakter kroz živahnu crvenu boju kuća. Prelijepa odjeća koju nose žene i muškarci ovog sela, gotovo univerzalno, zajedno s posebnim lokalnim dijalektom, očuvanim zbog udaljenosti sela od glavnih cesta i gradova, dodatni su razlozi zbog kojih Abijane predstavlja očaravajuću destinaciju za putnike.

21

Kharanaq

Ako tražite najstarije i najveće stambene dvorce u provinciji Yazd, Kharanaq u okrugu Ardakan je izvrstan izbor. Ovo selo je podijeljeno na dva dijela, s tek nekoliko stanovnika u novijem dijelu, dok je stari historijski dio sela nenastanjen. U blizini seoske džamije nalazi se zapanjujući minaret. Ako budete imali sreće, mogli biste čak uočiti divlje životinje poput lisica, koza, ovaca i jelena u zaštićenom području Darre Indžir, nedaleko od sela.

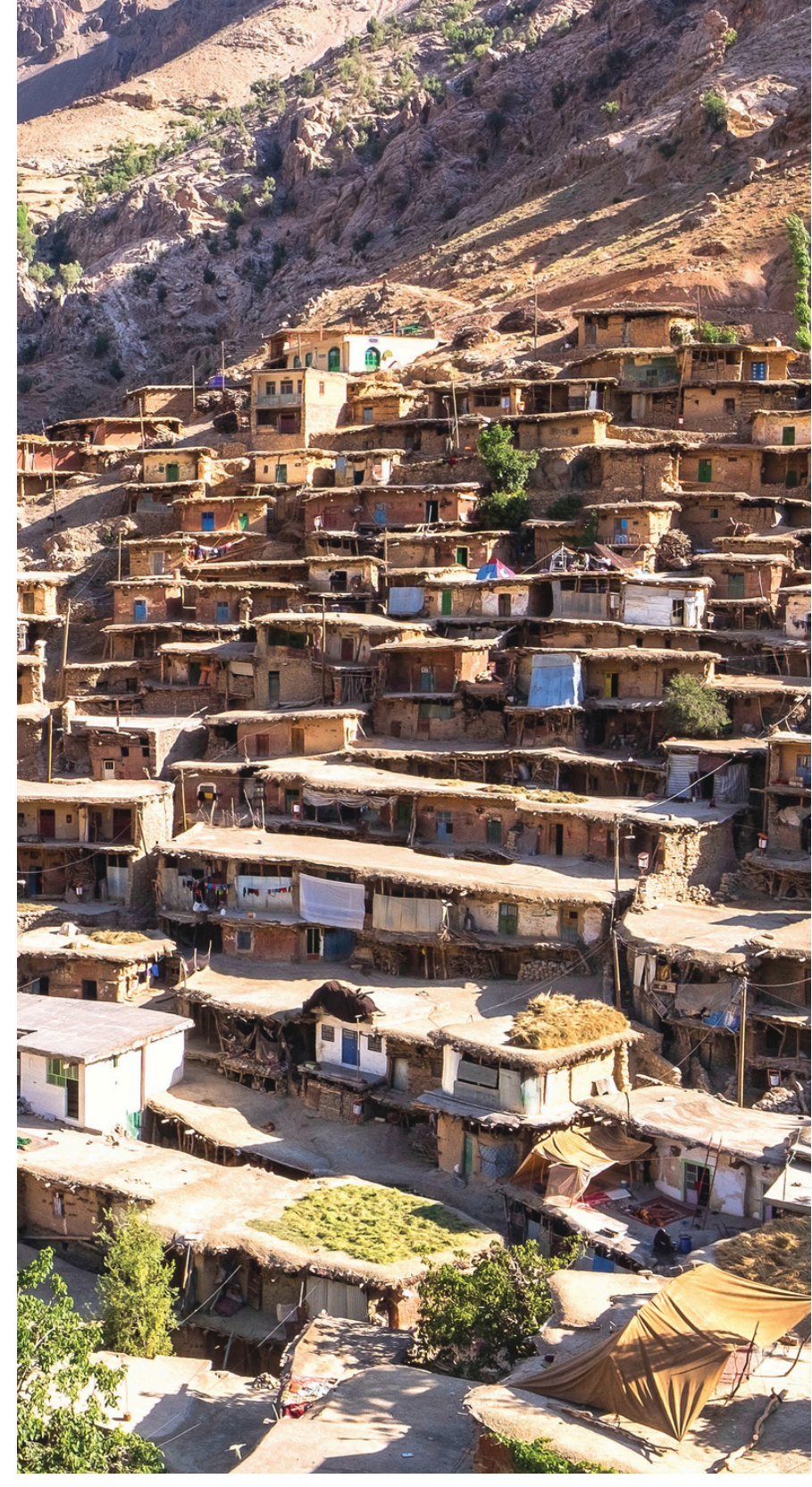

22

Selo Sar Agha Seyyed

Selo Sar Agha Seyyed je idealna destinacija za svjedočenje načinu života nomadskog plemena Bakhtiari, posebno tokom prvih šest mjeseci godine. Po ulasku u slikovite kuće na padinama ovog planinskog sela, dočekat će vas jedan od najljepših pejzaža Irana, smješten među bujnim planinama Zagrosa. Autentična i tradicionalna odjeća ljudi, njihovi jedinstveni običaji i netaknuta, očaravajuća priroda doprinose posebnoj privlačnosti sela. Klimatski uvjeti, uključujući mineralne izvore i jedinstvenu lokalnu klimu, zajedno s izolacijom sela među planinama, omogućili su njegovim stanovnicima da uzgajaju razne vrste biljaka i ljekovitih trava, svaka sa svojim terapijskim svojstvima.

23

Palangan

Stepenasta arhitektura Palangana, planinskog sela u provinciji Kurdistan, stvara uzbudljiv pejzaž u kojem su kuće izgrađene blizu jedna druge, izgledajući kao da su se popele uz planinsku padinu. U ovom stilu arhitekture, ravni krov jedne kuće služi kao dvorište za kuću iznad nje. Ovaj arhitektonski dizajn uobičajen je u regionima Irana gdje je rijetka ravna zemlja za gradnju kuća.

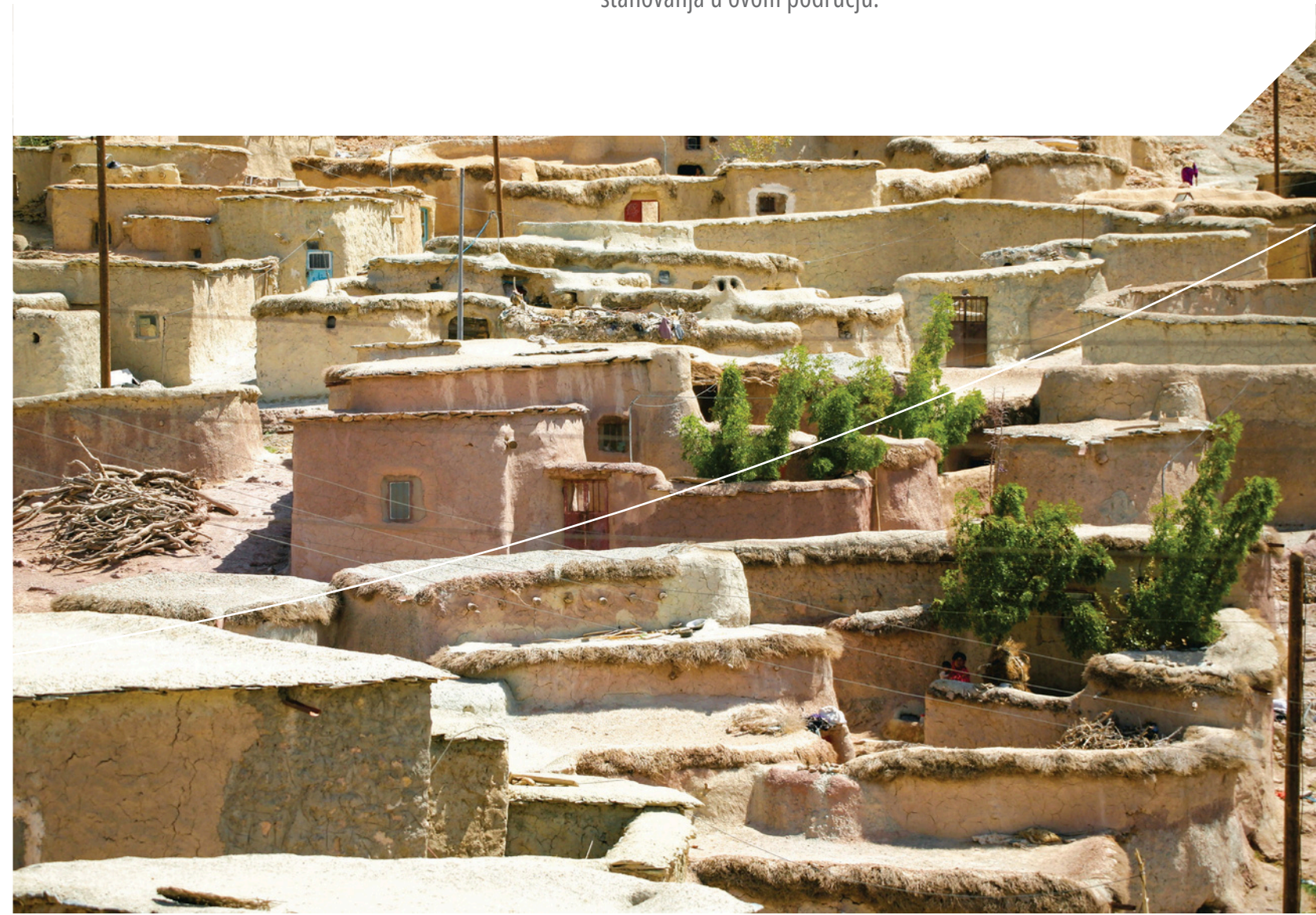

24 Kang

Ako vas vaša putovanja odvedu do sjeveroistočnog Irana, ne propustite priliku da posjetite planinsko selo i područje poznato kao "Tariqeh" u Kang-u. Geografske karakteristike sela odražavaju utjecaj različitih prirodnih faktora, uključujući nagibni teren i korištenje lokalnih materijala poput kamena i drva, što podstiče održiv način života na selu.

25 Makhunik

Posjeta selu Makhunik sigurno će vas ostaviti u čudu zbog njegove jedinstvene arhitekture. Stariji stanovnici ovog sela, od kojih su neki još uvijek živi, bili su male konstitucije. Zbog toga su krovovi kuća u ovom selu vrlo niski, pa posjetitelji moraju sagnuti glavu prilikom ulaska. Petroglifi u blizini kanala Makhunik dodatno potvrđuju drevnu historiju naseljavanja u ovom regionu i svjedoče o trajnoj historiji stanovanja u ovom području.

26

OTOK HORMUZ

Hormuz je jedan od južnih iranskih otoka smješten u Perzijskom zalivu, poznat po svojoj crvenoj zemlji i živopisnim sedimentima, što ga čini vrhunskom turističkom destinacijom u Iranu. Turisti često ovaj otok u bojama duge nazivaju "Raj za geologe."

27

OTOK LAVAN

Istražite udaljeni i netaknuti otok Lavan kako biste svjedočili netaknutoj ljepoti otvorenog mora. Ovdje možete promatrati gniježđenje kornjača vrste hawksbill i zelene morske kornjače od sredine februara do početka aprila. Najbolje vrijeme za posjetu Lavan-u je tokom druge polovine iranske godine (od oktobra do marta), posebno zimi, kada otok uživa u blagoj i ugodnoj klimi. Ako volite plodove mora, na otoku Lavan pronaći ćete razne morske delicije.

28

OTOK KIŠ

Otok Kiš nudi mir i spokoj uz svoju izuzetnu infrastrukturu i luksuzne hotelske komplekse sa pet zvjezdica. Možete uživati u vodenim sportovima, plivanju i ronjenju duž njegovih koraljnih plaža, ili se jednostavno opuštati na njegovim plažama od srebrnog pijeska. Otok Kiš se ponosi jedinstvenom karakteristikom – mrežom podzemnih akvadukata koji teku ispod slanih voda Perzijskog zaliva, snabdijevajući ga svježom vodom. Ostaci drevne platforme za izvoz vode sjeverno od Perzijskog zaliva prema jugu svjedoče o snalažljivosti i globalnoj važnosti ovog iranskog otočkog grada.

Kulturni centar Ambasade
Islamske Republike Iran
u Bosni i Hercegovini

www.visitiran.ir